

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRVATSKI JEZIK

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2022./2023.

SAŽETAK

HRV.63.HR.R.K2.12

53402

Način ispravljanja pogrešaka na listu za pisanje sažetka:

~~(Matura)~~	državna matura	
↑	↑	↑
Precrtan pogrešan odgovor u zagradama	Točan odgovor	Paraf (skraćeni potpis)

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite sažetak dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **80** minuta.

U ovome dijelu ispita napišite sažetak slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje sažetka.

Sažetak treba imati **200 – 250** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Sažetak obvezno napišite na listove za pisanje sažetka.

Pišite čitko. Sažetak će se bodovati s nula (0) bodova ako nema dovoljan broj riječi, ako ima prevelik broj riječi, ako je pisan velikim tiskanim slovima ili ako je nečitko napisan. Ako pogriješite u pisanju, na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način ispravljanja pogrešaka.

Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

Pročitajte polazni tekst.

Sažetak oblikujte kao zaokruženu cjelinu s **uvodom, razradom i zaključkom**.

Pazite da Vaš sažetak bude **pravopisno, gramatički i leksički točan**.

U sažetak morate uvrstiti sve smjernice.

Sažetak mora imati **200 – 250** riječi.

Iris Jerončić Tomić i suradnici, *Društvene mreže i samopoštovanje*

Samopoštovanje se odnosi na osobnu prosudbu vlastite vrijednosti. Odnosi se na pozitivnu ili negativnu procjenu svojega „ja” i na to koliko pojedinac smatra sebe vrijednim i kompetentnim. Uglavnom je stabilna osobina koja se razvija tijekom vremena i koja reagira na dnevne događaje i kontekste. Upotreba društvenih mreža i razina samopoštovanja dva su međusobno povezana konstrukta. Ono što radimo na internetu, osobito na društvenim mrežama, utječe na naše samopoštovanje jer ljudi žive dio svog života na društvenim mrežama.

Osoba ima priliku oblikovati sliku o sebi upotrebljavajući društvene mreže poput Facebooka i Twittera. Objave odražavaju emocije i način na koji se osobe predstavljaju te mogu poslužiti za ispitivanje njihove osobnosti i razine samopoštovanja u mrežnim okruženjima. Društvene mreže mogu poboljšati samopoštovanje, uključujući percepciju fizičkog izgleda, odnosa s drugima i romantičnih veza, pogotovo kad osoba primi pozitivne povratne informacije od svojih vršnjaka i prijatelja na društvenim mrežama. Osim toga, profil na društvenoj mreži omogućuje korisnicima kontrolu nad onim što objavljuju na mreži i kako se žele predstaviti drugima. Dakle, profil pomaže zadovoljiti potrebe pojedinca za očuvanjem vlastite vrijednosti i integriteta, što dovodi do pozitivnih osjećaja i više razine samopoštovanja.

Svaki pojedinac, bez obzira na razinu samopoštovanja, ima potrebu pripadati društvenoj skupini, što postiže aktivnošću na društvenim mrežama. Pripadnost grupi potiče razvoj kolektivnog samopoštovanja i pojedincu predstavlja značajnu emocionalnu vrijednost. Komunikacija na društvenim mrežama može biti korisna za osobe s niskom razinom samopoštovanja jer im pomaže da se prilagode novoj sredini i da podignu razinu samopoštovanja. Pojedinci koji upotrebljavaju društvene mreže mogu doživjeti osjećaj pripadnosti i socijalnu podršku drugih. Osobe s nižom razinom samopoštovanja pokušavaju nadoknaditi nedostatak samopoštovanja povećanjem broja *online* prijatelja kako bi uspostavili osjećaj pripadnosti i naglasili doživljaj popularnosti. Prihvaćajući više zahtjeva za prijateljstvom, osobe s niskom razinom samopoštovanja nastoje ostvariti socijalnu interakciju. Osobe s nižom razinom samopoštovanja provode više vremena na mreži i imaju više promotivnih sadržaja na svojim profilima. Za razliku od njih osobe s višom razinom samopoštovanja češće upotrebljavaju društvene mreže za poboljšanje odnosa s ljudima koje poznaju nego za stjecanje novih prijatelja. Korisne su im za održavanje postojećih prijateljstava ili bliskih odnosa. Pojedinci s višom razinom samopoštovanja preferiraju dijeljenje fotografija, misli i ideja s drugima te pridaju manje važnosti *online* interakciji putem društvenih mreža.

Pored pozitivnog učinka na razinu samopoštovanja komunikacija na društvenim mrežama može imati i negativne učinke. Kad se govori o povezanosti upotrebe društvenih mreža i razine samopoštovanja, onda se ispituje njihov utjecaj na poštovanje tijela, osobito među adolescentima.

Društvene mreže mogu doprinijeti nezadovoljstvu vlastitim tijelom kod oba spola. Okupiranost vlastitim tijelom, pa tako i nezadovoljstvo, razvijaju se relativno rano. To je primijećeno već kod djevojčica u dobi od sedam godina. Idealno žensko tijelo prikazano u masovnim medijima utjelovljuje ideju mršave žene kao privlačne i poželjne. Nezadovoljstvo vlastitim tijelom i ulaganje u izgled važni su čimbenici rizika za probleme mentalnog zdravlja, prije svega poremećaja prehrane i depresije, a negativno se odražavaju na dobrobit i samopoštovanje adolescenata. U ovom kontekstu viša razina izloženosti masovnim medijima povezana je s višom razinom nezadovoljstva vlastitim tijelom i poremećajem prehrane. Stope poremećaja prehrane među ženama, kao što su anoreksija, ortoreksija *nervosa* i bulimija, rastu. Sve više muškaraca zabrinuto je zbog oblika tijela i težine jer su svakodnevno izloženi medijskom pritisku. Ulaganje u vanjski izgled pretpostavlja aktivnosti koje iziskuju mnogo vremena, energije i novca, a također mogu biti štetne za školski i akademski uspjeh, međuljudske odnose i tjelesno zdravlje. Isto tako, na društvenim mrežama drugi prosuđuju objavljene fotografije i vrednuju ih lajkovima i komentarima što može dovesti do osjećaja prihvaćenosti ili odbijenosti.

Društvene mreže čest su predmet istraživanja i neslaganja oko uzroka i posljedica njihova odnosa prema samopoštovanju i dobrobiti ljudi. Njihova upotreba može imati društvene i psihološki negativne učinke na ljude, ali s druge strane one mogu biti i vrlo korisne u kontekstu društvene povezanosti i pripadnosti.

Prilagođeno prema: <https://hrcak.srce.hr/file/354676>

Smjernice za pisanje sažetka

Pročitajte zadani tekst.

Sažmite polazni tekst svojim riječima:

- tako da navedete opće podatke o polaznome tekstu
- tako da odredite namjenu i temu teksta
- tako da navedete osnovne misli teksta i pojedinosti koje ih podupiru
- tako da odredite autorov stav o temi.

LISTOVI ZA PISANJE SAŽETKA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Prazna stranica

Prazna stranica